

DECIZIA nr. 46 din 18 iunie 2018

referitoare la sesizarea formulată de Curtea de Apel București în baza [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la unele chestiuni de drept

EMITENT • **ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 835 din 1 octombrie 2018**

Data intrării în vigoare 01-10-2018

Dosar nr. 575/1/2018

Iulia Cristina Tarcea	- președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Lavinia Curelea	- președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	- președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Viorica Cosma	- judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	- judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	- judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândăreanu	- judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	- judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	- judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	- judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	- judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	- judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	- judecător la Secția a II-a civilă
Ana Hermina Iancu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Năstasie	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 575/1/2018 este legal constituit conform dispozițiilor [art. 520 alin. \(8\) din Codul de procedură civilă](#) și ale [art. 27⁵ alin. \(1\) din Regulamentul](#) privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile [art. 27⁶ din Regulamentul](#) privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal privind dezlegarea următoarelor probleme de drept:

a) dacă la data de 22 octombrie 2011 erau în vigoare dispozițiile anexei nr. V «Familia ocupațională de funcții bugetare „diplomație”» (cap. IV «Salarizarea în valută și alte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate» și cap. V «Nomenclatorul funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru determinarea salariilor în valută pentru personalul trimis în misiune permanentă în străinătate») din [Legea-cadru nr. 284/2010](#);

b) dacă din interpretarea textului [art. 67 alin. \(4\) din Legea-cadru nr. 495/2004](#) (modificat prin [Legea nr. 334/2007](#)) rezultă că [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) conține dispoziții incompatibile/contrare [anexei nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#);

c) în situația în care s-ar aprecia ca prin [art. 67 alin. \(4\) din Legea nr. 495/2004](#) nu s-a abrogat [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) să statueze de către Înalta Curte de Casație și Justiție dacă [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) a fost abrogată prin [Legea-cadru nr. 330/2009](#), respectiv prin [Legea-cadru nr. 284/2010](#);

d) dacă după intrarea în vigoare a [Legii nr. 334/2007](#) de modificare a [anexa nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#) (în vigoare în luna decembrie 2009 și care conține coeficienți identici cu cei prevăzuți ulterior de [Legea-cadru nr. 330/2009](#) și [Legea-cadru nr. 284/2010](#)), respectiv și după intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 284/2010](#), dispozițiile

art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004 coroborate cu prevederile anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 172/2003 (Hotărârea Guvernului nr. 515/2006) au reglementat/reglementează expres aplicarea dispozițiilor anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecătoarea Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea de la 19 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 31.173/3/2015**, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept menționate.
2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 28 februarie 2018, cu nr. 575/1/2018.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. [Art. 519 din Codul de procedură civilă](#) stipulează următoarele: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere nu rezultă normele de drept intern în privința căreia se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile.

IV. Expunerea succintă a procesului

5. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal la data de 24.08.2015, cu nr. 31.173/3/2015, reclamantul A a solicitat în contradictoriu cu pârâtul B obligarea pârâtului la:
 - plata diferenței de drepturi salariale (salariul lunar în valută) pentru perioada 22.10.2011-15.07.2015, reprezentând diferența dintre drepturile cuvenite, calculate corect în funcție de coeficientul de ierarhizare 4,20 prevăzut în [cap. V din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010](#) coroborat cu prevederile anexei nr. 5 (nepublicată) a [Hotărârii Guvernului nr. 172/2003](#) și [Hotărârea Guvernului nr. 22/2004](#) (ca urmare a echivalării funcției militare prevăzute cu grad de locotenent-colonel cu funcția civilă „consilier diplomatic clasa a II-a”), și drepturile salariale primite efectiv, drepturi care au fost calculate în funcție de coeficientul de ierarhizare 2,80 prevăzut în [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#), această diferență de drepturi bănești urmând să fie achitată în valută, precum și a dobânzii legale de la data scadenței până la data plății efective;
 - plata diferenței de drepturi în valută reprezentând diferența dintre indemnizația lunară în valută pentru soția C, aflată în întreținere în străinătate, cuvenită pentru perioada 22.10.2011-15.07.2015, calculată corect conform [cap. IV lit. B pct. 4 lit. d\) din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010](#) (indemnizație în cuantum de 25% din salariul lunar în valută al soțului aflat în misiune permanentă în străinătate, calculat corect prin aplicarea coeficientului de ierarhizare 4,20 prevăzut în [cap. V din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010](#)), și drepturile efectiv încasate, pârâtul B stabilind o indemnizație de 25% din salariul lunar calculat eronat, în funcție de coeficientul de ierarhizare 2,80 prevăzut în [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#), această diferență de drepturi bănești urmând să fie achitată în valută, precum și la plata dobânzii legale de la data scadenței până la data plății efective;
 - plata diferenței de drepturi bănești în valută aferente indemnizației de reprezentare în valută (prima de instalare), diferență ce rezultă din calculul corect al salariului în valută conform prevederilor [cap. V din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010](#), în funcție de coeficientul de ierarhizare 4,20 prevăzut în [cap. V din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010](#) și suma efectiv încasată, calculată în funcție de coeficientul de ierarhizare 2,80, prevăzut în [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#), această diferență de drepturi bănești urmând să fie achitată în valută, precum și la plata dobânzii legale de la data scadenței până la data plății efective;
 - plata diferenței de drepturi bănești în lei (indemnizație lunară pe familie, pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere a locuinței deținute în proprietate în țară) neacordate în mod nelegal, în perioada 22.10.2011-15.07.2015, respectiv diferența dintre drepturile cuvenite conform prevederilor [cap. IV pct. 6 alin. \(1\) lit. c\) din](#)

anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010 și drepturile primite efectiv, stabilite conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 837/1995, această diferență de drepturi bănești, calculate în lei urmând să fie actualizată cu indicii de inflație de la data scadenței până la data plății efective;

– plata indemnizației de 25% din salariul în valută pentru exercitarea atribuțiilor suplimentare postului internațional încadrat, respectiv pentru exercitarea atribuțiilor de certificare a tuturor documentelor pentru „bun de plată”, conform Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.792/2002, pentru perioada 22.10.2011-15.07.2015, indemnizație neacordată în mod nelegal, temeiul legal al acordării acestei indemnizații fiind art. 142 din Ordinul ministrului apărării nr. M172/2007 (nepublicat) și cap. IV pct. 5 alin. (3) din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 284/2010.

6. Prin Sentința civilă nr. 757 din 8.02.2017, pronunțată de Tribunalul București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 31.173/3/2015 ** a fost admisă în parte excepția prescripției dreptului material la acțiune pentru intervalul 22.10.2011 - 21.08.2012, a fost respinsă cererea pentru acest interval ca prescrisă și respinsă în rest cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

7. Pe fondul cauzei s-a reținut că reclamantul a fost trimis în misiune permanentă în străinătate, fiind încadrat de la 22.10.2011 pe postul de șef secție planificare, coordonare și sprijin la Centrul de excelență pentru geniu Mileng Coe, Ingolstadt, Germania, fiind însoțit de soția și fiica sa.

8. Actul de numire a fost motivat din punctul de vedere al salarizării prin indicarea următoarelor acte normative: Hotărârea Guvernului nr. 837/1995, Hotărârea Guvernului nr. 22/2004, Legea nr. 118/2010, Legea-cadru nr. 284/2010 și Legea nr. 285/2010.

9. În ceea ce privește asimilarea funcției militare deținute de reclamant cu funcția civilă specifică Ministerului Afacerilor Externe, aceea de consilier diplomatic clasa a II-a, aceasta decurge din dispozițiile art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004, potrivit cu care salarizarea, fondurile necesare cazării și alte drepturi în valută și în lei, ce revin personalului prevăzut la art. 1, se asigură potrivit dispozițiilor legale și conform echivalărilor prevăzute în anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 172/2003 privind adaptări instituționale în perspectiva aderării României la N.A.T.O. În sfera de aplicare a acestui text de lege se regăsește personalul militar și civil trimis de B la reprezentanțele României pe lângă organizațiile internaționale, în structurile comandamentelor, agențiilor și instituțiilor N.A.T.O. sau ale Uniunii Europene, precum și la alte organizații internaționale/ regionale militare sau civile ori la alte instituții din străinătate, astfel cum prevede art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004. Totodată, conform art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004, anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 172/2003 a fost înlocuită cu anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 22/2004.

10. De altfel, faptul că funcția militară deținută de reclamant a fost asimilată, în vederea stabilirii drepturilor salariale în valută, pe durata misiunii permanente în străinătate, cu cea de consilier diplomatic clasa a II-a, nu a fost contestat în cauză, reclamantul confirmând acest aspect în acțiunea introductivă.

11. Chestiunea, de rezolvarea căreia depinde soluționarea prezentei cauze și asupra căreia poartă disputa dintre părți, vizează identificarea normelor juridice care au configurat baza legală a salariului reclamantului, norme active în ordinea juridică existentă la momentul trimerii reclamantului în misiune și în timpul desfășurării acesteia.

12. La momentul plecării reclamantului în misiunea permanentă în străinătate, 22.10.2011, precum și ulterior, contrar celor precizate de reclamant, Hotărârea Guvernului nr. 837/1995 era în vigoare, nefiind abrogată indirect prin Legea nr. 495/2004.

13. Comparând sfera de reglementare a Hotărârii Guvernului nr. 837/1995 cu cea a Legii nr. 495/2004, reiese că acestea nu se suprapun, sens în care nu poate opera abrogarea indirectă.

14. Astfel, conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 495/2004 beneficiază de drepturile enumerate personalul trimis în misiune permanentă la misiunile diplomatice, la oficiile consulare și la institutele culturale românești din străinătate de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de către celelalte ministere, organe și instituții de specialitate ale administrației publice centrale, denumite în continuare unități trimitătoare.

15. Potrivit art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 837/1995 beneficiază de drepturile enumerate personalul trimis în misiune permanentă în străinătate la misiunile diplomatice, la oficiile consulare și la alte reprezentanțe ale României în străinătate de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de către celelalte ministere, organe și instituții de specialitate ale administrației publice centrale, denumite în continuare unități trimitătoare, în condițiile prevăzute de prezenta hotărâre.

16. Cele două acte normative diferă parțial din punctul de vedere al sferei de reglementare, Hotărârea Guvernului nr. 837/1995 reglementând și situația personalului trimis în misiune permanentă și la alte reprezentanțe ale României în străinătate, Legea nr. 495/2004 referindu-se la personalul trimis în misiune permanentă în străinătate strict la misiunile diplomatice, oficiile consulare și la institutele culturale românești în străinătate.

17. Observând faptul că centrul N.A.T.O. de excelență pentru genii MILENG-COE, Ingolstadt, Germania, nu se încadrează în niciuna dintre instituțiile prevăzute expres de Legea nr. 495/2004, rezultă că devin aplicabile prevederile Hotărârii Guvernului nr. 837/1995.

18. Potrivit art. 3 din acest act normativ salariile lunare în valută ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate se stabilesc în raport cu nivelul salariului funcției de portar, luat ca bază de calcul în quantum net,

cuantumul salariilor lunare în valută pentru această funcție, pe fiecare țară, fiind prevăzute de [anexa nr. 1 a acestui act normativ](#). Totodată, modul de calcul al drepturilor salariale în valută, cuvenite personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, este prevăzut de [art. 3 alin. \(3\)](#) și constă în aplicarea coeficienților de ierarhizare prevăzuți în [anexa nr. 2](#) asupra salariilor în valută stabilite pentru funcția de portar.

19. Pârâta a stabilit drepturile salariale cuvenite reclamantului în acord cu aceste dispoziții legale, pe baza unui coeficient de ierarhizare de 2,80, corespunzător funcției de consilier diplomatic clasa a II-a.

20. Instanța a apreciat că pârâta a utilizat în mod corect coeficientul de 2,80 în acord cu dispozițiile [Hotărârii Guvernului nr. 837/1995](#), act normativ în vigoare la data plecării reclamantului în misiunea permanentă și aplicabil în situația acestuia, astfel cum s-a arătat mai sus.

21. Mai mult, o dispoziție legală expresă, cu relevanță directă pe aspectul analizat și care consolidează raționamentul expus mai sus, se regăsește la [art. 20 alin. \(4\) lit. a\) din Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#), conform căruia, în vederea ducerii la îndeplinire a obligației prevăzute la alin. (1), unitățile trimitătoare vor stabili durata maximă de predare-primire a atribuțiilor, fără a depăși 10 zile calendaristice pentru personalul diplomatic și pentru personalul din Ministerul Apărării Naționale care încadrează funcții de reprezentant militar, șef al secțiunii de apărare, locțiitor al reprezentantului militar, șef de birou/compartiment sau ofițer de stat major în cadrul structurilor de reprezentare militară în străinătate.

22. Ceea ce prezintă semnificație juridică în speță, din cadrul textului enunțat, este referirea la personalul militar din cadrul B (în care se încadrează și reclamantul din prezenta cauză), rezultând, deci, incidența [Hotărârii Guvernului nr. 837/1995](#) în cazul personalului militar B.

23. Instanța a respins susținerile reclamantului, referitoare la faptul că drepturile sale salariale se impuneau a fi stabilite conform [Legii-cadru nr. 284/2010](#). Pentru perioada 2010-2015, legile anuale de aplicare etapizată a legii-cadru au exclus aplicarea coeficienților de ierarhizare prevăzuți de [Legea-cadru nr. 284/2010](#), pretențiile deduse judecătii pentru perioada 22.08.2012-15.07.2015 fiind neîntemeiate.

24. Capetele 2 și 3 de cerere au fost respinse față de motivarea în fapt și drept a primului capăt de cerere, fiind accesorii acestuia. Totodată, capătul 4 de cerere a fost considerat neîntemeiat, având în vedere că s-a stabilit aplicarea dispozițiilor [Hotărârii Guvernului nr. 837/1995](#) în privința drepturilor ce se cuveneau reclamantului pentru perioada în care s-a aflat în misiune permanentă în străinătate.

25. În ceea ce privește capătul 5 al cererii, reclamantul a susținut că, potrivit Ordinului ministrului apărării nr. M172 /2007, indemnizația de 25% din salariul în valută trebuia să i se acorde pentru că a desfășurat activități suplimentare, ce excedau funcției sale, acestea fiind menționate expres în punctul 5 al Raportului de numire C.A. - 10.374 din 10.08.2011, or aceste susțineri nu pot fi permise.

26. Prin raportul de numire s-a stabilit cadrul în care reclamantul urmează să desfășoare misiunea permanentă în străinătate, fiind stabilit înainte ca acesta să plece în misiune. Astfel, acest raport, împreună cu fișa postului internațional încadrat de reclamant, stabilesc atribuțiile pe care reclamantul trebuia să le îndeplinească.

27. Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul, iar în cadrul soluționării acestei căi de atac s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea soluționării recursului până la pronunțarea unei hotărâri prealabile.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

28. În speță, chestiunea de drept în discuție privește aplicabilitatea în cazul personalului B trimis în misiuni N.A.T.O. a coeficienților de ierarhizare prevăzuți de [Legea nr. 495/2004](#), modificată prin [Legea nr. 334/2007](#), și nu a coeficienților de ierarhizare din [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) și care, în condițiile în care conține dispoziții contrare anexei nr. 4 la [Legea nr. 495/2004](#), ar fi fost abrogată implicit prin acest act normativ și prin [Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și apoi prin [Legea-cadru nr. 284/2010](#).

29. Cu alte cuvinte, chestiunea ce trebuie dezlegată este dacă, în urma adoptării dispozițiilor legislative pentru stabilirea drepturilor salariale ale personalului diplomatic, prin [anexa nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#) și prin aplicarea ulterioară a [Legii-cadru nr. 330/2009](#) și apoi a [Legii-cadru nr. 284/2010](#), coeficienții de ierarhizare prevăzuți de [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) nu se mai aplică, fiind abrogată implicit, funcția militară fiind echivalentă funcției diplomatice, atribuțiile personalului militar trimis în misiuni N.A.T.O. fiind suplimentare și asemănătoare celor care se aflau în misiune diplomatică.

30. Curtea de Apel București a constatat că sunt îndeplinite condițiile cumulative de admisibilitate a cererii de sesizare, fiind formulată în cursul judecătii, în fața unui complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, de chestiunea de drept ce se solicită a fi lămurită depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, având în vedere obiectul cererii de chemare în judecată, soluția pronunțată de instanța de fond și motivele de recurs invocate, iar problema de drept nouă, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nestatuând și nici nefăcând obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

VI. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

- 31.** La data de 21.11.2017, recurentul-reclamant a solicitat, în temeiul [art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă](#), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și suspendarea soluționării recursului până la pronunțarea hotărârii prealabile.
- 32.** Recurentul a susținut că în speță sunt incidente dispozițiile [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), având în vedere faptul că sunt mai multe chestiuni de drept, de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, chestiuni noi și asupra cărora Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu fac obiectul unui recurs în interesul legii, în curs de soluționare.
- 33.** Astfel, din perspectiva faptului că baza legală aplicabilă cuantumului drepturilor bănești solicitate a fost stabilită de către pârât prin raportare la actele normative în vigoare la nivelul lunii decembrie 2009, dată la care erau în vigoare dispozițiile [Legii nr. 495/2004](#), în speță [anexa nr. 4](#) (astfel cum aceasta fusese modificată prin [Legea nr. 334/2007](#)), recurentul a solicitat înaintarea spre analiza Înaltei Curți de Casație și Justiție a următoarelor chestiuni de drept:
- a)** dacă la data de 22 octombrie 2011 erau în vigoare dispozițiile anexei nr. V „Familia ocupațională de funcții bugetare «diplomație»” (cap. IV „Salarizarea în valută și alte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate” și cap. V „Nomenclatorul funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru determinarea salariilor în valută pentru personalul trimis în misiune permanentă în străinătate”) din [Legea-cadru nr. 284/2010](#);
 - b)** dacă din interpretarea textului [art. 67 alin. \(4\) din Legea nr. 495/2004](#) (modificat prin [Legea nr. 334/2007](#)) rezultă că [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) conține dispoziții incompatibile/contrare [anexei nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#);
 - c)** în situația în care s-ar aprecia că prin [art. 67 alin. \(4\) din Legea nr. 495/2004](#) nu s-a abrogat [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#), să se statueze de către Înalta Curte de Casație și Justiție dacă [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) a fost abrogată prin [Legea-cadru nr. 330/2009](#), respectiv prin [Legea-cadru nr. 284/2010](#);
 - d)** dacă după intrarea în vigoare a [Legii nr. 334/2007](#) de modificare a [anexei nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#) (în vigoare la luna decembrie 2009 și care conține coeficienți identici cu cei prevăzuți ulterior de [Legea-cadru nr. 330/2009](#) și [Legea-cadru nr. 284/2010](#)), respectiv și după intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 284/2010](#), dispozițiile [art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004](#) coroborate cu prevederile anexei nr. 5 la [Hotărârea Guvernului nr. 172/2003](#) ([Hotărârea Guvernului nr. 515/2006](#)) au reglementat/reglementează expres aplicarea dispozițiilor [anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#).
- 34.** În plus, față de cele susținute în cererea de recurs, recurentul a mai invocat și faptul că, începând cu data de 1.06.2017, intimatul - pârât B a dispus aplicarea coeficienților de ierarhizare prevăzuți în noua lege de salarizare ([Legea nr. 153/2017](#)), respectând principiile enunțate încă de la intrarea în vigoare a [Legii nr. 495/2004](#), modificată prin [Legea nr. 334/2007](#) și apoi abrogată prin [Legea salarizării unitare nr. 330/2009](#) și apoi prin [Legea-cadru nr. 284/2010](#).
- 35.** Din aceasta perspectivă a apreciat că sentința pronunțată de instanța de fond este greșită, confirmându-se astfel discriminarea în materie salarială, la care au fost supuși o mare parte din militarii trimiși în misiuni permanente în cadrul structurilor N.A.T.O., în speță și recurentul reclamant, discriminare perpetuată până la 1.07.2017.
- 36.** Intimatul-pârât a apreciat că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în primul rând, pentru că nu există o practică neunitară așa cum susține reclamantul, acesta invocând două decizii care sunt pronunțate în anul 2011 și se referă la militarii care au finalizat misiunile înainte de anul 2011, astfel că la acel moment era vorba de un alt cadrul legislativ, depunând practică judiciară din care reiese că soluțiile instanțelor sunt unitare în sensul respingerii acțiunilor ca neîntemeiate.
- 37.** Pe de altă parte, intimatul a arătat că în interpretarea [art. 519 din Codul de procedură civilă](#) se poate solicita instanței supreme să dea o rezolvare de principiu în chestiuni de drept cu care a fost sesizată în sensul de a interpreta o normă legală care este îndoielnică, lacunară sau neclară, pe când în cauza dedusă judecătii este vorba despre aplicabilitatea unei norme juridice sau a alteia.
- 38.** Prin urmare, intimatul-pârât a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, solicitare care a mai fost respinsă, de altfel, în Dosarul nr. 27.267/3/2016 înregistrat pe rolul Curții de Apel București.
- 39.** În ceea ce privește opinia asupra chestiunilor de drept, intimata-pârâtă a reluat susținerile din întâmpinare, arătând că în mod corect și legal instanța de fond a respins pretențiile recurentului-reclamant în ceea ce privește aplicarea coeficientului prevăzut de dispozițiile [Legii nr. 495/2004](#), câtă vreme [Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) este un act juridic legal aflat în vigoare și la momentul actual și care se aplică militarilor ce pleacă în misiuni externe, act care a suferit de-a lungul timpului mai multe modificări.
- VII.** Punctul de vedere al completului de judecată

40. În ceea ce privește punctul de vedere al instanței de recurs, în calitate de instanță de trimitere, Curtea de Apel București nu a putut face o apreciere asupra aplicabilității sau nu a coeficienților prevăzuți de [anexa nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#) și nici asupra abrogării implicite și a incompatibilității, fără a se antepunuta pe fond, fiind însă necesar a se stabili dacă, în contextul reglementărilor legislative ulterioare, ținând cont de activitatea efectivă a personalului militar trimis în misiuni N.A.T.O. de către B, comparativ cu personalul diplomatic trimis în misiuni de către D, există o similitudine, care ar conduce la o echivalare a coeficienților de ierarhizare, pentru evitarea situațiilor discriminatorii ce ar genera o salarizare diferită aferentă unor activități de aceeași natură, dar în misiuni diferite.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

41. La nivelul curților de apel nu a fost identificată jurisprudență și nu s-a înaintat niciun punct de vedere cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

42. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat prin Adresa nr. 633/C /851/III-5/2018 din 26 martie 2018 că nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practică judiciară neunitară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție

43. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție și al Curții Constituționale nu a fost identificată jurisprudență cu privire la problemele de drept ce fac obiectul prezentei sesizări.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

44. Prin raportul întocmit în cauză, conform [art. 520 alin. \(8\) din Codul de procedură civilă](#), s-a arătat că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 519 din Codul de procedură civilă](#).

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

45. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept analizează, în primul rând, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

46. Conform [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatănd că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

47. Potrivit [art. 520 alin. \(1\) din Codul de procedură civilă](#), „sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la [art. 519](#), prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor [art. 519](#), punctul de vedere al completului și al părților”.

48. Din analiza acestor dispoziții, pe lângă condiții care se degajă explicit cu privire la admisibilitatea sesizării, se identifică și cele legate de regularitatea și calitatea sesizării instanței supreme, a căror neîndeplinire concură, de asemenea, la respingerea sesizării ca inadmisibilă.

49. Analizând cu precădere aceste din urmă cerințe, se constată că sesizarea formulată de Curtea de Apel București nu întrunește condițiile legate de regularitatea actului de sesizare, [art. 520 alin. \(1\) teza a II-a din Codul de procedură civilă](#) impunând ca acesta să îndeplinească anumite exigențe de ordin structural.

50. Astfel, instanța de trimitere are obligația identificării chestiunii de drept care necesită interpretarea, caracterizarea aspectului de noutate al acesteia, în planul interpretării și aplicării, identificarea aspectelor din care rezultă caracterul dificil sau dual al interpretării unor norme de drept, precum și a modului în care chestiunea de drept semnalată poate să determine soluționarea cauzei pe fond.

51. Dificultatea chestiunii de drept, ca element subsumat admisibilității, își găsește justificarea în dezideratul ca intervenția instanței supreme să nu se transforme într-un mecanism indirect de suprimare a rolului instanței investite legal cu soluționarea unei cereri, acela de a judeca în mod direct și efectiv o cauză în baza legii, rol consacrat constituțional.

52. Rolul completului care dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este acela de a releva norma și felul în care, din cauza complexității sau, dimpotrivă, a precarității reglementării, aceasta poate primi interpretări diferite și ar putea avea ca rezultat o jurisprudență neunitară. Instanța care formulează actul de sesizare trebuie să prezinte totodată și argumentele care susțin interpretările aflate în opoziție pentru a demonstra dificultatea pe care o are în a determina evidența unei anumite interpretări și, implicit, necesitatea de a apela la mecanismul de unificare.

53. În privința calității sesizării se impune a se verifica gradul de dificultate al întrebării cu care Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată.

54. Această componentă este indisolubil legată de împrejurarea că autorul sesizării trebuie să releve chestiunea de drept determinantă, a cărei lămurire se impune pe calea procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile.

55. Art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept” care necesită a fi lămurită și care prezintă un grad de dificultate suficient de mare, în măsură să impună intervenția instanței supreme.

56. Atât doctrina, cât și practica au statuat, în mod unitar, că aceasta se identifică într-o problemă de drept reală, dedusă din calitatea normei pozitive care fie este lacunară, fie neclară, imperfectă sau îndoielnică și reprezintă fundamentul raportului juridic dedus judecării.

57. Întrebările formulate în cadrul procedurii prealabile trebuie să vizeze chestiuni de drept punctuale, problema de drept să fie reală și nu aparentă, să privească interpretări diferite sau contradictorii ale unor texte de lege. De asemenea, problema de drept trebuie să fie una calificată, adică să necesite cu pregnanță lămurirea înțeleșului și efectului juridic al respectivei dispoziții.

58. Consecvent acestei idei, nu reprezintă chestiune de drept, de natură să facă obiectul procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile, identificarea normei de drept care se aplică într-o anumită cauză prin stabilirea limitelor în timp a efectelor actelor normative succesiv adoptate în procesul legislativ. Nu în ultimul rând, problema de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

59. În cazul prezentei sesizări, întrebările adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție nu vizează o chestiune de drept punctuală, ci aplicarea în timp a unor prevederi legale, consecințele intrării în vigoare a unui act normativ și incompatibilitățile unor norme juridice, respectiv dacă la data de 22 octombrie 2011 erau în vigoare dispozițiile anexei nr. 5 din [Legea-cadru nr. 284/2010](#); dacă [anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#) a fost abrogată prin [Legea-cadru nr. 330/2009](#), respectiv prin [Legea-cadru nr. 284/2010](#); dacă după intrarea în vigoare a [Legii nr. 334/2007](#), respectiv după intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 284/2010](#), dispozițiile [art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2004](#) coroborat cu prevederile anexei nr. 5 la [Hotărârea Guvernului nr. 172/2003](#) au reglementat aplicarea dispozițiilor [anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/1995](#); dacă din interpretarea [art. 67 alin. \(4\) din Legea nr. 495/2004](#) rezultă că anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 837/2005 conține dispoziții contrare [anexei nr. 4 la Legea nr. 495/2004](#).

60. Verificarea premiselor sesizării, determinate de circumstanțele litigiului și expuse în sinteză, relevă că, prin modalitatea de formulare a întrebărilor, instanța de trimitere nu pune în discuție, în cele din urmă, interpretarea unei norme de drept, ci tocmai identificarea normei de drept aplicabile, problemă asupra căreia completul nu s-a putut clarifica.

61. Chestiunea aplicării în timp a legii și consecințele juridice ale abrogării unor dispoziții legale reprezintă prerogativa activității de judecată a instanțelor judecătorești învestite cu judecata unei cauze, manifestată în mod efectiv. Această chestiune nu poate reprezenta resortul declanșării procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile, în defavoarea rolului constituțional al instanțelor de a judeca litigiile cu care sunt învestite.

62. Mai mult, cele patru întrebări formulate de autorul sesizării au un grad de generalitate, iar chestiunile sesizate, care vizează aplicarea legii civile în timp și consecințele juridice ale acestei succesiuni, nu reprezintă o veritabilă problemă de drept care să necesite intervenția instanței supreme în exercitarea rolului său interpretativ.

63. Prealabil sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța de trimitere ar trebui să realizeze un examen riguros al îndeplinirii condițiilor impuse de prevederile [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), dând o interpretare proprie dispozițiilor normative supuse dezbaterii, ce urmează a fi expusă în punctul de vedere al completului.

64. Rațiunea rigorilor procedurale impuse de legiuitor pentru declanșarea mecanismului de verificare jurisprudențială constă în asigurarea scopului pentru care a fost instituit acest mecanism procedural, fără ca prin acesta să se determine suspendarea nejustificată a judecării unei cauze cu consecința prelungirii nerezonabile a duratei procedurii judiciare și afectării dreptului la un proces echitabil din perspectiva dispozițiilor [art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#).

65. În consecință, în cazul unei sesizări lacunare, cu un grad de generalitate ridicat și în lipsa unor veritabile probleme de drept, cum este cazul pendinte, se impune respingerea ca inadmisibilă a sesizării.

Pentru aceste considerente, în temeiul [art. 521](#) cu referire la [art. 519 din Codul de procedură civilă](#),

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 31.173/3/2015** cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor [art. 521 alin. \(3\) din Codul de procedură civilă](#).

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 18 iunie 2018.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,

Ileana Peligrad